

Núm. de Protocol: P-020/2018

SENTÈNCIA 5-2019

PARTS:

Agent: CAIXA ANDORRANA DE SEGURETAT SOCIAL (CASS)

Representant: Sra. CMS

Advocada: Sra. CSM

Defenent: MINISTERI FISCAL

Defenent: GOVERN D'ANDORRA

Representant: Sr. CPS

Advocada: Sra. MFL

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President: Sr. Albert ANDRÉS PEREIRA

Magistrats: Sr. Yves PICOD

Sr. Vincent ANIÈRE

Sra. Marie CONTE

Sr. Carles CRUZ MORATONES

Sr. Jaume TOR PORTA

Sra. Elsa PUIG MUÑOZ

Sra. Eulàlia AMAT LLARI

Sr. Bernard PLAGNET

Andorra la Vella, dotze d'abril de dos mil dinou.

El Ple del Tribunal Superior de Justícia, format pels Magistrats abans esmentats, ha vist les presents actuacions iniciades a demanda de la Caixa Andorrana de Seguretat Social (en endavant CASS), per al reconeixement d'un funcionament anormal de l'Administració de Justícia, en les quals han estat part el Ministeri Fiscal i el Govern.

Ha estat ponent la magistrada **Sra. Elsa PUIG MUÑOZ**, la qual expressa el parer del Tribunal.

ANTECEDENTS DE FET

1.- La representació processal de la CASS va interposar demanda contra el Govern d'Andorra, que té per objecte el reconeixement de que s'ha produït un anormal funcionament de l'Administració de Justícia, per la manca de diligència en la tramitació del procediment encaminat al cobrament en via executiva del deute del Sr. MMU, per l'impagament de quotes per la seva alta en el col·lectiu de persones que realitzen una activitat per compte propi en el període comprès entre l'1 de gener de 2012 i el 4 de novembre del 2013.

En la demanda es reclama que es condemni al Govern a l'abonament de la quantitat de 3.999,75 euros, més els interessos legals corresponents.

En defensa de les seves pretensions, la CASS argumenta que:

a) Fins que va entrar en vigor la modificació en aquesta matèria del Codi de l'Administració, introduïda per la Llei 45/2014, de 18 de desembre, cosa que va tenir lloc el 16 de maig de 2016, la CASS no disposava d'autotutela executiva i havia de recórrer a la Batllia per a l'execució forçosa dels actes administratius, segons l'article 97 de la Llei de la Jurisdicció administrativa i fiscal.

b) En aplicació d'aquest precepte, la CASS va formular demanda per a l'execució del deute el Sr. MMU.

c) La demora en el tràmit d'aquesta execució per part de la Batllia ha donat lloc a que el crèdit esdevingui incobrable.

d) Aquesta paralització o demora constitueix un anormal funcionament de l'Administració de justícia, que dóna lloc a que s'hagin d'indemnitzar el perjudicis corresponents, segons els articles 92 de la Constitució i 10 de la Llei qualificada de la Justícia.

e) Com a conseqüència d'aquests fets, sol·licita que el Govern els indemnitzi en la quantitat de 3.999,75 euros, més els interessos legals corresponents.

2.- El Ministeri Fiscal ha sol·licitat que es desestimi la demanda interposada per la CASS, en base a les següents argumentacions:

a) En primer lloc, al·lega que la sol·licitud presentada no té cabuda en el concepte de l'error judicial.

b) La CASS no ha demostrat haver tingut la màxima implicació i diligència en la recerca de solucions al problema de la lentitud en l'execució dels actes que es va encarregat a la Batllia.

c) Malgrat instar l'execució forçosa a la Batllia, la CASS podia haver-se adreçat al saig per sol·licitar l'execució forçosa del deute.

d) En quan a la quantitat reclamada, considera que no es pot acceptar que aquesta cobreixi la totalitat del crèdit prescrit, ja que no consta que aquest s'hagués pogut fer efectiu en tot cas en la seva integritat.

3.- La representació del Govern s'ha oposat també a la demanda, al·legant, en síntesi, que:

a) La quantitat reclamada es va incloure a la Resolució dictada per la Directora d'Administració i Finances de la CASS el 27 de maig del 2014, que fou notificada al Sr. MMU mitjançant edicte publicat el BOPA el 22 d'octubre de 2014, i d'acord amb l'article 109 del text refós de la Llei 17/2008, de la Seguretat Social (en endavant TRLSS), el termini de prescripció pel cobrament de les cotitzacions és de cinc anys, termini que s'interromp per la reclamació del deute, interrupció que es va produir el 22 d'octubre de 2014, per la qual cosa els deutes reclamats no estaven prescrits el dia 19 de juliol de 2018, data en que fou dictat l'arxiu de la causa pel Tribunal de Batlles.

b) L'impagament del deute no és conseqüència d'un anormal funcionament de la justícia, ja que, en aquest cas, les actuacions dutes a terme mostren que es tractava d'un crèdit incobrable.

c) La CASS no va sol·licitar l'arxiu per tal de poder-se adreçar al Saig pels deutes reclamats.

4.- Un cop denegada la prova sol·licitada per les parts, i en haver estat acordada la substitució de la vista oral pel tràmit de conclusions, les parts van presentar els escrits corresponents, en els quals van reproduir substancialment les al·legacions que anteriorment havien formulat.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- La competència per conèixer d'aquest procés correspon al Ple del Tribunal Superior de Justícia, segons ho disposa l'article 10.3 de la Llei qualificada de la Justícia.

Segon.- L'acció de responsabilitat patrimonial de l'Estat com a conseqüència d'un fet danyós derivat de l'actuació irregular dels òrgans jurisdiccionals, prevista al més alt nivell en l'article 92 de la Constitució, pot obeir a dues causes diferents, com són l'error judicial i el funcionament anormal de l'Administració de Justícia, cadascuna de les quals fa necessària la concurrència de requisits específics, en funció de la seva diversa naturalesa.

Segons l'article 10.2 de la Llei qualificada de la Justícia, el dany al·legat haurà de ser sempre cert i efectiu, avaluable econòmicament i individualitzat en relació a una persona o grup de persones.

Tercer.- Aquest Tribunal s'ha pronunciat recentment sobre una qüestió similar a la que ara ens ocupa a la Sentència de 19 de febrer del 2018, si bé que en aquell cas els reclamants eren els Comuns.

Ara bé, en el cas que ens ocupa cal analitzar primerament si s'havia produït o no la prescripció de l'acció quan la Batllia va retornar les actuacions a la CASS, con defensa el GOVERN.

L'article 109 del TRLSS, disposa que les cotitzacions prescriuen al cap de cinc anys comptats des del darrer dia del termini indicat a l'article 96.2 del mateix text legal, i que la prescripció de la cotització comporta la dels recàrrecs i la de qualsevol altre accessori que porti causa de la cotització prescrita.

D'altra banda, l'apartat 2 del mateix article 109 disposa que el reconeixement del deute o la seva reclamació interrompen la prescripció.

Si es té en compte que les cotitzacions han de pagar-se en el termini de quinze dies naturals següents al venciment del període de liquidació, segons estableix l'article 96.2 del TRLSS, la més antiga de les quotes reclamades –la del mes de setembre de 2012-, s'havia d'haver abonat el 15 d'octubre del 2012. A partir d'aquesta data començava a comptar el termini de cinc anys de prescripció, però aquest termini es va interrompre el 22 d'octubre de 2014 amb la publicació al BOPA de la Resolució dictada per la Directora d'Administració i Finances de la CASS el 27 de maig del 2014, per la qual es reclamava el deute al Sr. MMU.

A l'escrit de conclusions de la CASS es diu que l'article 16 del Reglament del procediment de cotització i recaptació de la seguretat social de data 27 de maig de 2015, fa remissió a la Llei de bases de l'Ordenament Tributari (en endavant LBOT).

Aquest precepte –més concretament l'apartat 5-, diu que *“la interrupció de la prescripció té els efectes previstos per la Llei de bases de l'ordenament tributari”*, la qual cosa comporta que la remissió ho és a l'article 56 de l'esmentada Llei, que és el què regula els efectes de la interrupció de la prescripció.

Tanmateix, és cert que el TRLSS no regula la interrupció de la prescripció, i aquest buit legal s'ha d'omplir amb la resta de l'ordenament. Així, l'article 55.1 de la LBOT, disposa que el termini de prescripció s'interromp per qualsevol acció de l'Administració, notificada a l'obligat tributari, conduent al reconeixement, la regularització, la comprovació, la inspecció, la recaptació, l'assegurament o la liquidació de la totalitat o part de l'obligació tributària.

El mateix article 55 estableix que el període d'interrupció de la prescripció s'inclou dintre del còmput total del període de prescripció de l'impost, excepte si el termini de prescripció s'ha interromput per la interposició d'un recurs judicial, i que les interrupcions no poden suposar un allargament

del termini de prescripció inicial superior a un any, excepte quan s'hagi interposat un recurs judicial.

De aquesta regulació –certament confusa- es desprèn que més que davant d'uns supòsits de interrupció de la prescripció –en aquest últim cas, un cop interromput el període, torna a començar el còmput per la totalitat del termini a partir del mateix moment-, estem davant de supòsits de suspensió de la prescripció, en el que el termini es deté –se suspèn- i torna a comptar en el punt on havia quedat, de manera que els períodes parcials van sumant.

Així, tot i que la redacció del precepte és, com s'ha dit, poc clara, s'ha de concloure que regula supòsits en els que el termini queda suspès i es reprèn en el punt on havia quedat abans de la suspensió. El què no aclareix el precepte és en quin moment el termini torna a comptar.

Per això, s'ha d'entendre que un cop publicada al BOPA de data 22 d'octubre la notificació de la Resolució de data 27 de maig de 2014 al deutor, aquest podia haver interposat recurs administratiu davant la CASS en el termini de quinze dies hàbils següents a la publicació de l'edicta, és a dir, fins el 10 de novembre de 2014, i, a partir d'aquesta data tornava de nou a comptar el termini de prescripció.

Aplicant aquest criteri, cal tenir en compte que la CASS va presentar demanda d'execució davant la Batllia el 12 de gener de 2015, i quan es va dictar l'Aute de data 19 de juliol de 2018, les quotes de setembre a desembre de 2012 i de gener a juny de 2013 estaven prescrites, en haver passat el termini de cinc anys.

En definitiva, la CASS es va veure impedida a cobrar el deute del Sr. MMU per la manca de diligència de la Batllia.

D'altra banda, el Govern al·lega que es tractava d'un crèdit incobrable, compte tingut que les actuacions dutes a terme per fer efectiu el deute (intents de la CASS de localitzar al deutor, tant a l'adreça del negoci com a la seva particular, sense èxit; contactes telefònics també fallits, i intents de notificació per part del Nunci judicial, igualment infructuosos) demostren que així era.

Tanmateix, el fet que la CASS portés a terme intents infructuosos de localitzar al deutor no suposa que el crèdit fos incobrable, ja que, si fos així, la CASS ja no hauria acudit a la Batllia per aconseguir l'execució forçosa. Tampoc el fet que s'intentés la notificació pel Nunci sense èxit suposa el deutor no tingués comptes corrents o béns per poder aconseguir el cobrament.

En definitiva, les circumstàncies descrites no permeten excloure qualsevol possibilitat de cobrament del deute, per la qual cosa cal mantenir el criteri seguit per aquest Tribunal en altres procediments similars i, en

conseqüència, cal estimar parcialment la demanda i reconèixer que la CASS ha de rebre del Govern el 50% de la quantitat reclamada.

Quart.- No s'aprecia una especial temeritat ni mala fe que justifiqui la imposició de les costes causades, atès que s'estima la demanda de forma parcial.

DECISIÓ

En atenció a tot el que s'ha exposat, el Tribunal Superior de Justícia, Sala Administrativa, en nom del poble andorrà, decideix:

Primer.- Estimar parcialment la demanda interposada per la CASS i declarar l'existència d'una responsabilitat patrimonial de l'Estat per funcionament anormal de l'Administració de Justícia.

Segon.- Declarar el dret de l'agent a rebre del Govern una indemnització de 2.000 euros.

Tercer.- No fer un especial pronunciament en matèria de costes.

Notifiqueu aquesta sentència a les parts interessades, fent-los saber que és ferma i executiva.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.